ДОДАТОК до „БУКОВИНИ“.

РУСКА РАДА

НАРОДНА ҐАЗЕТА

Виходить що тижня в пятницю	Адрес Редакциї: „РУСКА РАДА“ в Чернівцях ул. Петровича ч. 2.	Коштує річно 4 коронї.

Ч. 12. Чернівці, дня 19. марта (1. цьвітня) 1904. Рік VII.

Канадийска пісня.

—

Жінко моя дорогая, що будем робити?
Я хочу йти до Канади, а тебе лишити.
Тебе лишу в Буковинї, сам піду в Канаду,
Там заробю трохи гроший, верну ся до дому.
Тай пішов я до Кіцманя паса відбирати,
Моя жінка приятелька взяла сумувати.
Не йди, мужу, до Канади, не йди бідувати,
Менї тяжко тут без тебе дїти годувати.
Як я їхав до Канади на кованім возї,
Обілляли мене, жінку дрібненькії сльози.
Моя мила ревне плаче, родина жалує
Що лишаю жінку, дїти, в чужий край мандрую.
Як я вийшов поза село, знизенька вклонив ся:
„Прощай менї, родиночко, можем з ким сварив ся?
„Прощай менї, рідне село, церков, божа мати;
Господь знає, чи ся верну до тебе вмирати.
Приїхав я на стацию білет купувати,
Обілляли мене сльози, щом не міг стояти.
На Великдень серед моря взяло шіфов колисати,
Що хто іззїв тай і випив, мусїв викидати.
З того болю, з того страху багато вмирали,
Зараз з шіфи в тото море рибі викидали
Переїхав я без море, — прийшов до Канади,
Нїгде добра я не видїв, лиш лїси тай скали.
Приїхав я під Віннїпеґ в другій годинї,
Сказав Ґеник позлазити в лїсї, при долинї.
Ходить нарід по долинї, як біднї цигани,
Кладуть вогнї тай ся гріють тай так полягали,
Повставали люди рано, ревне заплакали,
Що вже в цесїй Канадочцї на віки пропали.
Ой Канадо, ти Канадо тай ти Канадочко,
Лишив жінку, лишив дїти, бідна головочко!
Ой Канадо, ти Канадо, якаж ти зрадлива,
Неодного чоловіка з жінков розлучила.
Розлучила єго з жінков всиротила дїти,
Бо він пішов до Канади, гаразду глядїти,
Бо він ходить по Канадї, глядить гараздочку,
Просить Бога щирим серцем, прийти до домочку.
Бо я хожу по Канадї, гаразду не бачу,
Кладу руки на головку, а сам ревне плачу:
Жінко моя дорогая,ріднї мої дїти,
Просїть Бога щирим серцем мене в дома вздріти,
Бо я хожу по Канадї, за вас ґадку маю.
Тяжко менї на серденьку, що вас не видко,
Маю жінки, маю дїти, а я їх не бачу,
Як згадаю про їх житя, сам гірко заплачу.
Бо Канада великая, добра не видати,
Шумять води по каміню, як які гармати,
Бо тут камінь, мої братя, та не лиш горами,
Але камінь, мої братя, всїма долинами.
Як ся найде трохи землї, то пожаль ся Боже,
Тут ґосподар від каміня ходити не може.
Від каміня тай від корчів здоровля не має.
Як згадає за рідний край, серце ся врирає.
Моя мила Україно, як рідненька мати,
Мило в тобі було жити, мило і вмирати.
Тут фармарі добре жиють тай межи лїсами.
Лишить жінку в темних лїсах, іде сто милями,
Бере хлїба у торбину, іде мандрувати,
Темним лїсом, темною пущов роботи шукати.
Ой з'їв же він вже той хлїбець, вже більше не має,
Приклякає на колїна, траву попасає.
Ой знайшов він там роботу, вже буде робити,
Дають тачку нову, шуфлю болото возити.
Ой возить він те болото а сам ревно плаче,
Що вже своï України вже нїколи не побаче;
Бо я ходжу по Канадї тай милї рахую,
Де мя нїчка захапляє, там переночую.
Ой ночую я у лїсї — тай лїсок сумненький,

Ой так, мила, тут панує твій муж молоденький.
Тяжко менї, моя мила, в лїсї ночувати
Пробуджу ся я раненько тай не можу встати.
Ой устануж я раненько, сльозами ся в мию
Тай згадую свої дїти й жінку свою милу.
Не жури ся, моя мила, що я в смутку жию —
Як я собі засьпіваю, то часом ся ще засьмію.

Сю пісню писав

Тодер Колїсник з Валяви.

В справі еміґрациї.

І знов повторює ся те саме. Як лиш відійдуть трохи морози, як вертає до нас весна, то рівночасно із птахами, що вертають із за далекого моря до нашої землї — покидають нашу землю — єго сини — мужики в надїї, що найдуть десь лїпший гаразд, де мужики малиби більше землї, більше права а за те поносилиб меньше тягарів та платилиб поменьше дачок. Ось довідуємо ся, що вже тепер збирає ся богато нашого народу за море. Із села Камяної вибирають ся по сьвятах три селяньскі родини до Канади. Виїздять господарі Чернявский, Савчук, Цуркан, господарі з них середні, а землю свою продають між людий. — При тїй нагодї просимо всїх наших читачів, аби доносили нам із усїх сїл, хто виїздить до Америки, кому продають землю і хто їх до еміґрациї намовляє, а й тут ще раз повтурюємо, щоби наші люди не йшли шукати чогось непевного, але аби оставали дома, просьвічали ся і єднаючи ся добували собі красну долю на своїй віковічній земли. А якого гаразду можна дожити через еміґрацию, най пояснить хочби отсе письмо яке передав нам Тодер Фарботюк із Юрківців, який був вибрав ся до Америки. Як почувши в Гамбурґу, що до Америки нема тепер чого їхати, мусїв вертати шупасом до краю, бо 84 левів, які дав на шіф-карту пропали. А чиж 162 кор. то для нашого чоловіка така мала сума, аби еї легковажати? Фарботюк пише між иньшим:

Недавно хотїв я поїхати до Канади на заробок і прийшов до Карльсберґа і дав єму 83 леви. Він мене силував їхати до Нового Иорку, а я не схотїв, то він вернув менї лиш половину гроший і прогнав з канцеляриї. Я бідний мусїв вертати голодом до дому і мичу собі тепер чупер з голови, бо наробив довгу, а нема відки віддати. Оттак то мої гроші впали в Карльсберґску кишеню, хоч я Канади й на очи не видїв. Сокотїть ся люди таких пцачів як Карльсберґ, бо будете собі так микати чупер, як я тепер. Боже милий, що там за казня; в него люди мучать ся замкнені як риба у верещї і сидять не раз по дві недїлї, нїм відійде єго корабель. Оттак заробив ся Фарботюк, а кілько то кривд еміґрантів прийде без

Василь Щурат.

Казка про задоволеного чоловіка.

Цар хорий. Даром з царства всїх сторін
Зійшли ся наймудрійшії доктори,
Бо, видко, смерти вже піддасть ся він,
Не довго буде битись серце хоре.
Мутними ще кругом очима водить,
І що-ж! На кождім він лици знаходить
Укриту радість, бачить скритий сьміх.
Єму здаєсь, що кождий жде лиш смерти
Єго, щоб царску власть, добро роздерти;
В нїм гнїв кипить, — всїх вішав би, коб міг.

„Дурні доктори й лїки їх дурні!“
Промовив цар, простогнуючи з болю.
„Най щезнуть геть з перед очей менї,
А то мою послїдну вчують волю...“
І вмовк на хвилю. — Кличте ворожбита!“
Сказав і в пів години сїра свита
В дверех явилась — в свитї сивий дїд.
З чола мов царскі вичитавши мисли,
Закашлав лиш, — в очах дві іскри блисли, —
І так озвав ся хитрий ворожбит:

„Могучий царю мій, на твій недуг
Докторів тисяч навіть не порадить;
Незадоволений твій власний дух
Принїс тобі хоробу й смерть провадить.
Однак коли міркуєш, що послїдний
Підданий твій тебе лїчити гідний,
Я скажу раду крайної пори:
Всїм задоволену знайди людину,
Здійми сорочку з неї і на спину
На благородную свою вбери.“

слїду, так що про них нїхто не чує, бож кривдить їх мабуть не лише Карльсберґ але й Моравец і такі другі пани аґенти, що збивають собі суменнї гроші із нерозумних мужиків, які гадають, що зараз переїхавши море, трафлять на золоті гори. Коли там у Америцї такий рай, то чому до него не виберуть ся передовсїм самі головні аґенти і цїла армія їх помічників, які живуть лиш із того, що зароблять із мужика, який і так вже нїчо не має, а на дорогу продає послїдну пражину поля. Панове господарі! розміркуйте собі ту справу самі і сотому заказуйте, аби не покидав своєї землї бодай тепер, бо сего року в Америцї, як ми вже тілько разів писали, нема нїяких зарібків.

Кацапскі загадки.

Із Лужан надіслав нам один господар отсе письмо до поміщеня:

Іду я раз коло коршми тай находжу „казету“ Царославну Катерину, чи там „Православну Буковину“, котра намагає писати по росийски. Беру я єї до рук тай читаю ї находжу там (ч. 7) загадки якогось Щаула, які хочу тут відгадати. Питає ся „Царославна Катерина“, чому пан пос. Ник. Василько лишив кацапів, а пристав до України. Отже я відгадаю. Пан Ник. Василько тому лишив кацапів, бо они не варта того, аби він з ними компанїю тримав, бо між ними по найбільшій части самі хрунї і піяки. Приклад того маємо хочби з Суховерхова, як там чесна „твердо-хруньсская“ компанїя розпивала людий. А деж може пан Василько між піяками сидїти? Пан Василько любять школи, аби нарід був просьвічений, а не любять коршми, за те кацапи любять коршму, а школи не хотять і обіцюють їх касувати. Знак тому, що хотять аби нарід був темний і непросьвічений. То є 1-ша загадка. –– В другій загадцї питає ся „Царославна“, чому п. Др. Стоцкий не приймає православної віри, а жиє на нашій православній земли тай робить ся нашій церкві великий приятель. Тепер я відгадаю, чому він такий приятель нашій церкві, бо він за нами обстає, абим не мали в церкві кривди. А що пан Стоцкий не пристає до православія, то тому, аби дати нашим людем православним приклад, як кождий чоловік повинен тримати ся твердо своєї віри. Віра то не сорочка, аби єї що раз міняти. Пан Стоцкий лиш дає нам приклад, як ми православні Русини маємо тримати ся непохитно своі прадїдної віри. Я самий памятаю, як п. Стоцкий нашим Лужаньским людям радив, аби они тримали ся своі віри і не переходили на унїю, як то наша громада через давного панотця, неприязного народови хотїла була робити.

Посол Стоцкий варта більше як тисячу кацапів, бо кацап то баламутник. —

„Так кажеш?“ мовить счудований цар.
„Та тілько знай, що за брехливе слово...“
„Я з рук твоїх прийму і десять кар,“
Підхопив дїд, а цар задумавсь знову.
І думав він: „Та чейже між князями,
Між графами, мінїстрами, панами
Один такий знайде ся чоловік...
Я-ж ласками обсипав не одного...“
Так думав цар, а слуги за порогом
Були вже, йшли цареви всї по лїк.

В палати княжі — звісно — перший путь.
Князь Міріс каже: „Завдяки цареви
Живу в достатках і здоров мабуть,
Так щож! коли минає день по днeви,
Минають місяцї й лїта, — я швидко
Й постаріюсь, а дїточок не видко,
Комуж лишати все?“ зітхає князь.
Здаєсь, він не одно ще мав сказати,
Та слуг не стало. Вибігли з палати;
Спішать, бо перша проба не вдалась.

„Я задоволений?“ князь Перм сказав.
„Та був би, був, коли-ж на горе—лихо,
До чести й ласк днесь чоловік без прав
Прийде, а ти сиди з всїм правом тихо.
Я трийцять лїт служив цареви вірно,
Мов батькови коривсь єму покірно, —
Приходить подїл забраних країв.
Лїр, що нїчим не визначивсь нїколи,
Бере пять міст, сїм сел, лїси та поле,
А я...“ Не чули слуги дальших слів.

Прийшли до Лїра. Граф наївшись в смак,
Спокійно спав собі як раз в тій хвили;
На подушках мягких лежав навзнак.

Що зробив Др. Стоцкий за 15 років, то знає цїла Буковина, а що зробили кацапи?! Кацап гірше Жида, бо кацап нї Жид, нї Поляк, нї Турок, нї Серб, нї Хорват, нї Словак, нї Венґер, (Мадяр), нї Нїмець тільки баламутник Русинів. Кацап за 10 корон продавби й 1000 Русинів. То є 2. загадка.

В 3-ій загадцї пише „Царославна", що п. посол Пігуляк ходить від села до села та жебрає голосів на посла, а тут єго гонять нїби то від села до села. От Царославна Катерино, майже лице! Посол Пігуляк їздить не за голосами, бо виборів ще й нема, але аби людий учити за єго право і кривди. Тай не правда, аби єго хто гонив, бо пос. Пігуляка люди хотять, я сам того сьвідком, бом був на справозданях пос. Пігуляка. Посла Пігуляка волють люди більше як сотки кацапів, бо він порядний посол. Заступає наш нарід в церкві і школї і всюди. Нарід єго поважає, ба навіть витає єго хлїбом і солию. Що десь із якогось села загавкає на нашого посла кацапска собака, то нема ради, бо без болота нема нїякого села. Що пише „Царославна", то чиста неправда. Правда хиба те, що єї гонять від хат порядних господарів і сїл, бо нїхто єї не хоче читати, так она покручено писана! То є трета загадка.

У четвертій загадцї питає ся „Царославна Катерина", чому Впр. о. Др. Репта не любить улицї Петровича ч. 2. Передовсїм то є неправда, аби він єї не любив, бо о. Владимір Репта подарував на бурсу при ул. Петровича 2 і пів кірца яблок. А як би й не любив, то се лиш тому, що тї, що живуть при ул. Петровича ч. 2., хотять, аби наша церква православна не волошила ся та аби наш руский нарід православний не кривдили волоскі панотцї. А з сего видно, що кацапам сего дуже хоче ся. Такі то приятелї народу.

Кінчу мої відгадки і прошу їх надрукувати, то може дістану дарунок, який обіцює „Царославна" тим, хто загадки, відгадає. Але на него не маю великої надії, бо „Царославна", що кроком поступить, то із правдою минає ся. От видите, православні християни, що „царославна" то брехлива „казета". А тепер буде виходити ще „Народна Зрада", яка буде писати ще гірші неправди, тож стережіть ся єї як вогню та гонїть проч від своїх хат.

Подорожний.

Росийско-японьска війна.

На поле війни заїхав уже новий командант войск сухопутних ґен. Куропаткін і десь настане вже борба на сушї; поки що зустрічають ся лиш японьскі і росийскі передні сторожі.

В тім крики царских слуг єго збудили.
„Чого?" спитав.— Сказали.— „Милий Боже,
Хтож задоволений днесь бути може?
Знав цар, що дати. Там по селах всїх
Народ бунтуєсь, на міста мов молот
Біда звалилась, — вість дістав про голод..."
Ще не скінчив, а слуги за поріг.

Мінїстер Галім вийшов на прохід,
Застали в хатї лиш мінїстра жінку.
Спитали в неї. „Ох, солодкий мід,
Кому він пє ся... Сядьте на хвилинку!"
І вже стільцї хотїла їм подати
Й казати щось, а слуги далї з хати.
Так всїх вельмож сходили. Де зайшли,
Чи то був князь, мінїстер, граф, чи дука,
У кождого свій клопіт, горе, мука:
Всїм задоволеного не знайшли.

Кидають ся вони і в другий бік,
Міщан, купцїв питають, хлїборобів —
І даром все. Цар даром жде на лїк,
Не чує пільги у важкій хоробі.
Ремісників, робітників, голоти
Питати у слуг не стало вже охоти.
Там при нарїканях забракло-б слів.
Смутні, з понуреною головою,
Мов жовнїрі поражені у бою,
Поволи царскі слуги йдуть домів.

Так не вялив ще цьвітів сонця жар,
Як в них тепер з трівоги серце вяне;
Глядять, — аж проти них через базар
Жебрущий дїд іде. Хоч в лахи вбране,
Поставою самою горде тїло,
Вид ясний, радість бє з лиця... Скортїло
Слуг, — щастя в дїда пробують ще раз:

На мори повторюють напади на Порт Артура, аби загородити в'їзд до него. Про послїдний напад вислав вожд российскої фльоти адмірал Макаров до царя слїдуючу телеґраму: Доношу найпокірнїйше, що неприятель сеї ночи о 2-гій годинї наміряв знову бльокувати в'їзд до внутрішного порту. В тій цїли вислав чотири великі пороходи торговельні разом з лодями торпедовими. Ворожі судна спостережено ще в пору і розпочалась стрільба з батерий та кораблїв стоячих на вартї: „Бобр" і „Отважний". В обаві, що неприятельскі кораблї дійдуть до цїли, командант лоди торпедової, що стояла на вартї, поручник Криницкий, кинув ся на неприятеля і за помочию торпедовцїв знищив керму одного з пароходів, котрий завернув на право, а за ним два инші пароходи і всї викинено на беріг на право від входу. Четвертий завернув на лїво і затонув також з боку від входу. Торпедовець „Сильний" станув до борби з 6 лодями торпедовими. Згинули інжинїр Зверев і 6 підофіцирів а командант і 12 моряків суть ранені. Рано показали ся неприятельскі панцирники і кружляки. Я виплив проти них на чолї повіреної менї фльоти. Та друга проба забарикадованя порту не удала ся, в'їзд до Порту єсть вільний.

„Чекай! Чого такий веселий, враже?"
„Бо задоволений собою!" каже.
„Не вже-ж?" — „Таж так!" — „Як так,
[ходиж до нас!"

І раді слуги вже, що вдав ся жарт,
На силу тягнуть дїда до палати;
Дїд сам сміє ся вже, що й він щось варт;
Хоч чудуєсь, не знає, що й казати.
Прийшли. Цар хорий здивував ся тоже,
Очам своїм повірити не може.
Спитав і чує. „Дїд не дїд, — дарма!"
А дїд стоїть собі та жде в куточку.
„Гей задоволений, скидай сорочку!"
А дїд: „Та скинув би, коли-ж нема..."

Дописи.

Із Задубрівки.

Межи 7 а 8 км повітової дороги Рогізна — Заставна провадить одна дорога через Задубрівку до Садаґури. Хотївши їхати повітовою дорогою до Садаґури треба більше як половину обїзжати і тому їдуть сею дорогою з всїх сусїдних сїл люди через Задубрівку. От як: з Васловівцїв, Шубранця, Кучурова, Вербівцїв, Боянчука, Заставни і т. д. ба навіть з Галичини їдуть через Задубрівку до Садаґури. Ся дорога є не лиш для Задубрівских, але й для сторонських людей велика вигода і то тодї, як сухо є, бо як дощ зпаде то Задубрівскі люди не можуть з села вийти. На веснї і в осени то вже й не казати. Болото таке, що колеса по колодицї застрягають, а худоба по черева в болотї бродить. Нераз буває, що люди пішки не можуть через воду перейти. Порожнї вози мусять бичувати. Цїле пекло. Люди карають ся рік від року і не мають того щастя, щоби раз сю дорогу допровадити до порядку. Другі села мають більше щастя і ними лїпше опікують ся. От пр. до Висших Шерівцїв зробили дуже добру дорогу, хоть лиш для одної громади, а тут мали би всї сусїдні громади вигоду. Громада не в станї сю дорогу полагодити, бо то би коштувало кільканайцять тисяч, а громада бідна і не має кілька маєтку на поправу дороги. Громада лагодить що року, але що з того, коли води псують, а знов потрібно шутру. Ми би просили, щоби Сьвітла редакция породила нам, що маєм робити, аби і ми дочекали ся мати раз добру дорогу так як й другі люди. *Громадяни.*

Від редакциї. На отсю жалобу нема иньшої ради, як старати ся о те, щоби сойм признав дорогу краєвою, а поки що, мусить про неї дбати громада.

Із Дорошівцїв.

Вже більше як рік тому назад відновила ся в нашім селї читальня, котру заложив ще був наш бувший сьвященик о. Андрійчук. Дуже то хосенна річ та читальня, але то ми аж тепер добре пізнали, бо доки вона не відновила ся, то ми немали з неї хісна. Правда, давали нам

книжки і ґазети до читаня, старали ся, щоби ми чогось навчили ся, але та наука ішла дуже пиняво, бо ми не розуміли тої нам мертвої мови, якою ті часописи та книжки були печатані. Але спаси Біг хоть за їх добру волю!... Відколи відновила ся наша читальня, зайшло вже цїлком інакше житє в наше село. Що неділї і сьвят сходить ся більшеньке число людий до читальнї, де читають собі дуже гарні чистою народною мовою писані книжочки із Товариства „Просьвіти“, та вичитують з ґазет найновійші вісти, говорять, про господарку і про иньші цїкаві річи. Такі щасливі, та задоволені, що лиш-би жити. Але де тут! Лукаві вороги повитягали з їх нечистих нор свої голови і хочуть нас позбавити нашого гаразду, бо уздріли, що вибори до сойму не далеко і що невдасть ся вже прислужити ся зрадникам нашого народу, котрим ходить лиш о мужицку шкіру, не о душу. До тих фільософів престали на жаль і наш панотець і начальник громадский і старають ся всякими їх станови негідними средствами відтягнути нас від нашої нам так милої читальнї. Вже при відновленю читальнї заповів був наш душпастир людям, щоби навіть не дивили ся в той бік, де читальня. Так лежить нашому панотчикови на серци просьвіта нашого темного селянина. Але чиж мож сподївати ся від него щось лїпшого, коли він тої самої думки, що і другі наші закляті вороги, що в каламутнїй водї добре рибу ловити? На що мужикови розуму, коли его лекше дурного стричи! Як він буде розумний, то безпечно не послухає панотця, що треба дати протопопови при кождій візитациї з церковних гроший пятку і що треба купити для его коний під час візитациї дїлетку вівса і два снопи конюшини. Видко, що тих 24 фалеч з парохиї замало, бо нема чим і конї протопопови погудовати! Люди-би і на то майже пристали, коби лиш виділи, що вони їм прихильні. Та де тому край! — По візитациї прийшли до панотця его „добрі“ приятелї і там урадили, щоби читальню порозгонити. Не довго потім показали ся вже плоди тої чорної ради. Минувшої суботи вибито в ночи на неділю вікно шкільного будинку і то в тій самій комнатї, де сходять ся тим часом читальники, доки не найдуть собі власної хати. Зараз другої днини відгадав наш начальник громадский ту „трудну загадку“, що то стало ся лиш через читальню.

Подібних доказів „щирости“ і „невинности“ наших ворогів міг-бим більше навести, але гадаю, що сих пару слів доста, щоби показати їх „правдиву“ щирість.

Ми віруємо в силу правди і надїємо ся, що напади зі сторони наших ворогів відобють ся від нас як горох від стїни.

Читальник.

Із Кучурова Малого.

Дня 28. грудня ішов я до Чернівцїв тай трафив в Малім Кучурові на танець. Я взяв тай став там, але здибав ся із знакомим тай питаю, чого то в них коло коршми роблять танець? Таж в недїлї і сьвята повинні бути після закону коршми позамикані. А далї ще настала якась сварка а то між парубками а коршмарем. Парубки кажуть, що вони йдуть відси геть, коло коршми, не будуть робити танець, бо не вільно; а коршмар каже: „нуну, робіть, я відповім, що боїте ся, я сам заплачу штроф, аби було і 50 левів“ — а парубки взяли тай за'ьвідчили ся другими парубками. Я питаю того знакомого: „що се за арендар такий богатий, що він не боїть ся закону?“ а знакомий відповідає менї, що се новий арендар, який лиш тепер недавно корчму перебрав й не знати, як далеко він зайде, як не буде шанувати законів ба ще й других до того заохочувати. Після того взяв мене знакомий з собов на ніч тай зачав менї розповідати за покойного кучурівского двірника, який недбав за громаду тай за 15. років задвірничив собі поверх 6000 кор. довгу у банках, а прото не зробив у громадї за пятнайцять років і одного рахунку, лиш як ніч, так день пив по коршмах тай у канциляриї та вже не жиє, умер як раз після того, як зрадив мужицку справу. Називав ся той двірник Кость Неґріч. Тепер дав нам Бог такого другого Міхайла Сапигу, що добуває его місце на пару місяців. Оба они зрадили нашу справу, бо через них двох не вийшов послом наш народний кандидат др. Филипович. За тепе-

рішного нашого начальника коршми не вакують, а в канцилярииї за нового писаря Трифона Стрижки то щось таке гейби в шинку. У нас така мода, що як хто увійде до канцилярийї, то наш любитель горівки зараз каже: „Ану, люди, хто хоче горівки, бо я даю шустку!“ а люди витягають радо не радо по 5 кр. тай починаєсь гостюванє а найбільше пє той, хто має більшу вправу. — *Грицько Юрчук.*

Всячина.

Один Кіцманьский хрунь сказав, що мусить взяти свого сина з ґімназиї, бо й той каже вже татови, що він — хрунь.

Кіцманьскі хрунї дорікали одному господареви, що він пускає сина до „Сїчи“. На то відповів господар, що він рад тому, бо в „Сїчи“ вчить ся син розуму а в коршмі пїятики.

Статути „Сїчи“ вийдуть сими днями в Чернівцях новим накладом, який буде відповіднїйший для Буковини. Отже хто хоче закладати у себе „Сїч“, най удасть ся до друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях, де вони сими днями будуть надруковані. Пять примірників разом з пересилкою коштувати муть одну корону.

З Куритиби в Бразилиї, куда виемиґрувало немало нашого руского народу, пишуть, що там мають тепер папувати дуже прикрі відносини. Правительство бразилийске не має вже до роздачи землї близько міст, лише найменше о 50 до 90 кільометрів від найблизшої місцевости. Тепер по тамтогорічних дощах, котрі всьо вигноїли, панує там посуха, а дорожня стала страшенна. Ще гірше дає ся всїм в знаки нелад, в наслїдок чого населенє не певне майна і житя. До того додати ще треба, що кождого року москіти, скорпіони і гадє поривають богато жертв в людях, а т. з. „піки“ (земні блохи) точать ноги і ранять їх на довгі місяцї. Збіжа нема де продати, а визиск при замінній торговли доводить людий до розпуки.

До відомости ц. к. Дирекциї почт і телеґрафів в Чернівцях. На почтї в Тарашанах від довшого часу пропадають ґазети призначені для передплатників в Міґученах. „Руска Рада“ мимо того, що єї адреси друковані, отже виразні доходить, до передплатників — як они самі жалують ся нам, — не що тижня, а що другий, третий тиждень, або зовсїм гине. Через таке недоручуванє ґазет ми тратимо передплатників. Проте звертаємо ся з уклінною просьбою до ц. к. Дирекциї почт і телеґрафів в Чернівцях, аби наказала Тарашаньскому почтареви правильно що тижня доручувати „Руску Раду“ передплатникам.

Найдовший тунель (пробій в горі, куда переїздить зелїзниця) є тунель Сімпльон, довгий на 19.731 метрів або майже на півтретя милї.

Чи Японцї самі погани? Богато говорить, що треба конче, аби российский уряд, хоч він робить немало кривд своїм підданим і нашому народови, добре навчив Японцїв розуму, бо они погани. Иньша річ, чи таке бажанє проливати кров людску хотьби й поганьску відповідає науцї христовій, але треба сказати, що то зовсїм неправда, аби всї Японцї були поганами. Ось після послїдних обчислень із 1901 р. було там 25.994 християн і 36 сьвящеників, а між ними один епископ Николай. Тілько є в Японії православних, а крім того є ще там 60 тисяч католиків і 40 тисяч протестантів. Православна місия удержує приходскі школи для Японьскої молодежи обох полів, а крім того видає дві часописи релїґійні „Сейко Сїмсо“ (Православний Вістник) і „Уранісїкі“ (Скромність.) Яка буде тепер доля православної вірив Японії після війни, се як раз питанє, але певно, що тепер Японцї будуть менше склонні до єї приниманя.

Після обчисленя на сто людий 86 має попсовані, нездорові зуби.

Найбільші і найориґінальнїйші пташачі гнїзда подибуємо в Австралиї. Так звані птахи — джунґлї будують гнїзда в видї великих горбів нераз на 4½ метра високих а 45 м. в обємі.

Не казка а правда. Сими днями лучила ся в північно-західній Угорщинї пригода, про яку звикло ся чувати в каз-

ках. На торг в Зодльом — пише пештеньска „Наука“ — оден мадяронский господар пригнав враз із дочкою пару волів на продаж. Воли продав і вечером з дочкою вертав до дому. В лїсї заступили їм дорогу два розбишаки. Дочка утїкла, а розбишаки убили господаря, щоб лекше зрабувати гроші, які, думали, мав при собі, продавши воли. Та гроший не знайшли при нїм, бо він дав їх дочцї. Дївчина, перестрашена, втїкала що сили, аж добігла до одного села, там убігла в першу хату, де сьвітило ся, і попросила о нічлїг. Господиня приняла еї, постелила їй в другій комнатї і та лягла спати. Розуміє ся, сон не брав ся еї. По часї чуе — входять в хату два чоловіки і говорять, що даремне трудили ся, вбили чоловіка, а гроший при нїм не знайшли. Дївчина пізнала, що се ті самі розбишаки, що їх напали в лїсї. „Гроші віддав дївцї — говорили они далї — а дївка нам утекла“. На се жінка розказала, що дївчина є у них, впросила ся на ніч. Тогдї розбишаки почали радитись, що зробити, і врадили спалити еї в печи. Дївчина, почувши се з другої комнати, вибігла звідтам, хотячи втечи, та розбишаки схопили еї і заперли в комору. В коморі було невеличке вікно. Дївчина пробувала перелїзти туди на двір, та годї було. Тодї поскидала она з себе всю одежу, що лиш мала на собі, і вкінци, з напруженем всеї сили окровавлена, таки видісталась на волю і давай летїти, куда ноги несуть. Утїкаючи, стрітила двох жандармів. Ті думали, що се якась божевільна; та коли дївчина оповіла їм свою і свого вітця пригоду, оден жандарм накинув на неї свій плащ, взяв еї на плечі, бо небога не мала вже сили йти, і пішли до відомої хати. Коли жандарми увійшли в комнату, в печи горів ще огонь. Розбишаки переполохались. „А то чому так пізно в ніч у вас огонь в печи?“ „Хочу печи хлїб!“ відповіла жінка. — „А де-ж тїсто?“ — Тїста, розумієсь, не було. Тогдї жандарми внесли в комнату дївчину і розбишаки мусїли признатись до злочину. Жандарми закували їх тай жінку і приставили до баньскобистрицкого арешту.

Страшна месть. Робітник з Кольдорфу під Арадом на Угорщинї, Юрий Клїмпіян, отець четверох дїтий, мав підозрінє, що жінка зраджує его з иншим робітником, мешкаючим разом з ними під одним дахом. Клїмпіян постановив пімстити ся і придумав страшну месть. Роздобувши значну скількість динаміту, сховав его під столом в комнатї і викликав вибух, коли цїла родина була дома. Під розвалинами дому найдено страшно покалїчені тїла 6 осіб родини Клїмпіяна і робітника Когута.

Заохочуймо всїх, аби приступали до наших щиро мужицких товариств „Руска Рада“ і „Руска Бесїда“ в Чернівцях!

Видане Товариство „РУСКА РАДА“. За редакцию відповідає ІВАН ЗАХАРКО

З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Ів. Захарка.